

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1644

av Penilla Gunther (KD)

Boende för ensamkommande asylsökande barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av lagstiftningen kring boende för ensamkommande barn.

Motivering

Årligen kommer ett stort antal barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare till Sverige för att ansöka om asyl, så kallade ensamkommande barn.

För att täcka upp behovet av boende för ensamkommande barn och ungdomar som ansökt om asyl eller har beviljats uppehållstillstånd, finns det olika typer av överenskommelser. Syftet med överenskommelserna är att säkerställa ett bra mottagande för de barn och ungdomar som kommer ensamma till Sverige.

Det finns överenskommelser med kommuner om ett tillfälligt mottagande av ensamkommande asylsökande barn (så kallad ankomstkommun). Det finns också överenskommelser med kommuner om mottagande av ensamkommande barn (så kallad anvisningskommun). I anvisningskommunerna finns boendeplatser för både asylsökande barn och barn som fått uppehållstillstånd. Kommuner som tecknar överenskommelser med Migrationsverket får särskilda ersättningar¹ för detta.

Socialnämnden i kommunen ansvarar för att utreda barnets behov och besluta om lämpligt boende. Boendet kan vara ett hem för vård eller boende (HVB) eller ett familjehem, och beslut tas enligt SoL – socialtjänstlagen.

¹ <http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning.html>.

Inspektionen för vård och omsorg har funnit flera brister i omsorgen för ensamkommande barn som bor på särskilda HVB jämfört med andra grupper av ungdomar på HVB. Socialstyrelsen vill också fästa uppmärksamheten på problemet med att ensamkommande barn och unga avviker från sin placeringsort. I den gruppen finns även barn och ungdomar som faller offer för människohandel.

Vård, omsorg, utbildning och andra insatser för ensamkommande barn och unga behöver också bli mer individanpassade, det visar en kartläggning som Socialstyrelsen har genomfört. Dessutom behöver det emotionella stödet i vardagen bli bättre, liksom tillgängligheten till psykiatriskt stöd eller behandling för de som lider av psykisk ohälsa. Socialstyrelsen rekommenderar placering i familjehem och mindre, mer familjelika hem för vård eller boenden (HVB), liksom olika former av stödboenden efter avslutad placering i HVB.

Frågan är om SoL är den lagstiftning som ska gälla för dessa barns och ungdomars boende, om inte utredningen från socialtjänsten visat på särskilda behov, till exempel upplevelser av trauma. Lagen är inte skriven för den målgruppen och innebär mycket myndighetsutövning, dokumentation och kostnader som kanske inte är nödvändigt genom annan hantering. En översyn av lagstiftningen kring boende för ensamkommande barn vore därför önskvärt och ges regeringen tillkänna.

Penilla Gunther (KD)